Υπόθεση Τ-67/91

Francesco Torre
κατά
Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

« Απαράδεκτο »

Διάταξη του Πρωτοδικείου (τέταρτο τμήμα) της 25ης Φεβρουαρίου 1992 261

Περίληψη της Διατάξεως

Υπάλληλοι — Προσφυγή — Προηγούμενη διοικητική ένσταση — Προθεσμία — Δημοσίας τάξεως η φύση της προθεσμίας — Βλαπτική πράξη — Βεβαιωτική πράξη — Διάκριση μεταξύ ενστάσεως και αιτήσεως κατά την έννοια του άρθρου 90 § 1, του ΚΥΚ — Απόρριψη της ενστάσεως — Εκπρόθεσμη προσφυγή — Απαράδεκτη
(ΚΥΚ, άρθρα 90 και 91)

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 25ης Φεβρουαρίου 1992 *

Στην υπόθεση Τ-67/91,

Francesco Torre, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Strassen (Λουξεμβούργο), εκπροσωπούμενος από τους Jean-Noël Louis, Thierry

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Demaseure και Véronique Leclercq, δικηγόρους Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την έδρα της fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Joseph Griesmar, νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από τον Denis Waelbroeck, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Roberto Hayder, εθνικό υπάλληλο αποσπασμένο στη Νομική Υπηρεσία, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής περί περιορισμού της αποδόσεως των εξόδων μετακομίσεως στα οποία υποβλήθηκε ο προσφεύγων στο ποσό των 258 500 φράγκα Λουξεμβούργου,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. García-Valdecasas, Πρόεδρο, R. Schintgen και C. P. Briët, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Περιστατικά και διαδικασία

1 Ο Francesco Torre υπηρετούσε στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στη Ρώμη από το 1983. Με απόφαση της 10ης Αυγούστου 1990, η οποία ίσχυσε από την 1η Σεπτεμβρίου 1990, μετατέθηκε στο Λουξεμβούργο. Προκειμένου να μετακομίσει τα έπιπλά του από τη Ρώμη στο Λουξεμβούργο, ο προσφεύγων προσκόμισε τρεις προσφορές οι οποίες ανέρχονταν αντίστοιχα σε 309 566, 277 922 και 322 000 φράγκα Λουξεμβούργου (στο εξής: LFR), από τις οποίες η τελευταία περιελάμβανε και τα έξοδα ασφαλίσεως.

2 Θεωρώντας τις προσφορές αυτές υπερβολικά υψηλές, η διοίκηση ζήτησε από μια άλλη εταιρία να υποβάλει προσφορά. Η προσφορά αυτή ανερχόταν σε 165 500 LFR, ποσό που ύστερα από διαμαρτυρίες του προσφεύγοντος ανήλθε στα 182 200 LFR, προκειμένου να ληφθεί υπόψη ασφαλιζόμενη αξία 10 000 000 LFR. Αφού ο προσφεύγων αμφισβήτησε και την τελευταία αυτή προσφορά, ένας εκπρόσωπος της ίδιας εταιρίας επιθεώρησε τα έπιπλα που βρίσκονταν στη Ρώμη και υπέβαλε, στις 23 Ιουλίου 1990, καινούρια προσφορά, η οποία ανήρχετο στο ποσό των 258 500 LFR, στο οποίο περιλαμβάνονταν όλα τα έξοδα· οι διορθώσεις δικαιολογήθηκαν από « το είδος των επίπλων και τις πρόσθετες παροχές που αξίωσε ο Torre ».

3 Κατά τα τέλη Ιουλίου του 1990 οι υπηρεσίες της Επιτροπής ειδοποίησαν τηλεφωνικώς τον προσφεύγοντα ότι αποφάσισαν να περιορίσουν την απόδοση των εξόδων μετακομίσεως στο ποσό των 258 500 LFR.

4 Στις 6 Αυγούστου 1990 ο προσφεύγων πραγματοποίησε τη μετακόμιση. Η εταιρία που επέλεξε εκτέλεσε τη μετακόμιση για το ποσό των 277 922 LFR, προσαυξημένο με το ποσό των 192 619 LFR για ασφάλιστρα, δηλαδή για συνολικό ποσό 470 541 LFR.

5 Με υπηρεσιακό σημείωμα της 14ης Αυγούστου 1990, το οποίο εστάλη στη διεύθυνση του προσφεύγοντος στη Ρώμη, ο Llanso, κύριος υπάλληλος διοικήσεως στη Γενική Διεύθυνση Προσωπικού και Διοικήσεως, ειδοποίησε τον Torre για τα εξής:

« Κατόπιν εξετάσεως των προσφορών που υποβάλατε για τη μετακόμισή σας από τη Ρώμη στο Λουξεμβούργο, σας πληροφορούμε ότι το ποσό των 258 500 LFR (προσφορά της εταιρίας Daleiden) έγινε αποδεκτό ως ανώτατο όριο που θα μπορούσε να σας χορηγηθεί ως απόδοση προβλεπόμενη από το άρθρο 9 του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων, ανεξαρτήτως του μεταφορέα στον οποίο θα θέλατε τελικά να απευθυνθείτε. »

Ο προσφεύγων ισχυρίζεται, χωρίς να αντικρουστεί, ότι έλαβε γνώση του σημειώματος αυτού μόλις στις 3 Σεπτεμβρίου 1990, όταν ανέλαβε υπηρεσία στο Λουξεμβούργο.

6 Στις 24 Σεπτεμβρίου 1990 ο προσφεύγων απηύθυνε σημείωμα στη διοίκηση το οποίο χαρακτήρισε ως « αίτηση (...) σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ ». Με το σημείωμα αυτό γνωστοποιεί τη λήψη του σημειώματος της διοικήσεως της 14ης Αυγούστου 1990, επικρίνει την προσφορά που ανέρχεται σε 258 500 LFR και υποστηρίζει ότι οι προσφορές που υπέβαλε ο ίδιος αντικατοπτρίζουν την πραγματική τιμή. Επικαλούμενος μάλιστα το γεγονός ότι το 1983 οι ίδιες διοικητικές υπηρεσίες είχαν εγκρίνει για την ίδια αντίστροφη μετακόμιση, Λουξεμβούργο-Ρώμη, την καταβολή του ποσού των 9 450 000 ιταλικών λιρών (στο εξής: LIT), κατέληξε ως εξής: « παρακαλώ να επανεξετάσετε τον φάκελό μου και να λάβετε θετική απόφαση έναντί μου εγκρίνοντάς μου την πληρωμή του τιμολογίου της εταιρίας (...) ποσού 10 100 000 LIT πλέον ασφάλιση 2 %. Το τιμολόγιο αυτό αντικατοπτρίζει την πραγματική αξία των υπηρεσιών που μου παρασχέθηκαν και το ύψος του είναι λογικό και αντίστοιχο με τις τιμές της αγοράς ».

7 Σε υπηρεσιακό σημείωμα της 29ης Οκτωβρίου 1990 που απηύθυνε στον Torre ο Llanso του υπενθύμισε το ιστορικό της υποθέσεως και κατέληξε ως εξής:

« Όσον αφορά το επιχείρημά σας ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη οι τιμές που εγκρίθηκαν από τις διοικητικές υπηρεσίες στις Βρυξέλλες βάσει προσφοράς που υποβλήθηκε πριν από μερικά χρόνια, σας εξήγησα ήδη ότι ούτε η διοίκηση ούτε ο δημοσιονομικός ελεγκτής μπορούν να δεσμεύονται, ενώπιον διαφορετικών πραγματικών καταστάσεων, από προηγούμενη διοικητική απόφαση.

Για τους προηγουμένους λόγους λυπούμαι διότι πρέπει να σας πληροφορήσω ότι δεν μπορώ να δεχθώ τη διοικητική σας ένσταση και ότι το ποσό των 258 500 LFR (διορ-

θωμένη προσφορά της εταιρίας Daleiden, αντίγραφο της οποίας σας επισυνάπτω) βεβαιώθηκε ως το ανώτατο όριο που μπορεί να σας χορηγηθεί ως απόδοση προβλεπόμενη από το άρθρο 9 του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων ».

8 Με σημείωμα που απηύθυνε στις 3 Δεκεμβρίου 1990 στον Llanso, ο προσφεύγων τον πληροφόρησε ότι το σημείωμά του της 24ης Σεπτεμβρίου 1990 υποβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 1, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ). Ζητεί την επιβεβαίωση ότι το σημείωμα της διοικήσεως της 29ης Οκτωβρίου 1990 αποτελεί την επίσημη απάντηση της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής (στο εξής: ΑΔΑ) επί της ρητής αιτήσεώς του. Επιπλέον ζητεί ταχεία απάντηση για να είναι σε θέση « να ασκήσει εμπροθέσμως διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής που τον βλάπτει ».

9 Με σημείωμα της 13ης Δεκεμβρίου 1990 η διοίκηση γνωστοποίησε στον προσφεύγοντα ότι το σημείωμα της 14ης Αυγούστου 1990, που επιβεβαιώθηκε και αιτιολογήθηκε με το σημείωμα της 29ης Οκτωβρίου 1990, αποτελεί την επίσημη απόφαση της ΑΔΑ όσον αφορά το ανώτατο όριο το οποίο μπορεί να του χορηγηθεί ως απόδοση προβλεπόμενη από το άρθρο 9 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

10 Με επιστολή της 29ης Ιανουαρίου 1991, η οποία πρωτοκολλήθηκε στη Γενική Γραμματεία της Επιτροπής την 1η Φεβρουαρίου 1991, ο προσφεύγων δήλωσε ότι υποβάλλει διοικητική ένσταση δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ κατά της αποφάσεως του Llanso, η οποία του κοινοποιήθηκε με σημείωμα της 29ης Οκτωβρίου 1990 και με την οποία περιορίζεται η απόδοση των εξόδων μετακομίσεώς του στο ποσό των 258 500 LFR. Αφού υπενθύμισε τα πραγματικά περιστατικά, επικαλείται για να στηρίξει τις απαιτήσεις του παράβαση του άρθρου 9 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ καθώς και παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και του καθήκοντος αρωγής. Καταλήγει ζητώντας από τη διοίκηση να ακυρώσει την απόφαση που του κοινοποιήθηκε με έγγραφο της 29ης Οκτωβρίου 1990 του Llanso και να εκδώσει νέα απόφαση με την οποία να εγκρίνεται η απόδοση των εξόδων μετακομίσεως στα οποία πράγματι υποβλήθηκε.

11 Στην απάντησή του της 11ης Ιουνίου 1991 επί της ενστάσεως αυτής, ο γενικός διευθυντής της Γενικής Διευθύνσεως Προσωπικού και Διοικήσεως, Frans de Koster, εκθέτει, στο « νομικό » μέρος, τα εξής:

« Πρέπει να σημειωθεί καταρχάς ότι η βλαπτική για τον προσφεύγοντα πράξη είναι η απόφαση της διοικήσεως της 14ης Αυγούστου 1990. Η δεύτερη απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 1990 κατά της οποίας στρέφεται ρητά η ένσταση επιβεβαιώνει την πρώτη και επομένως δεν είναι πράξη προσβλητή.

Το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ ορίζει ότι η ένσταση πρέπει να ασκείται εντός προθεσμίας τριών μηνών και ότι η προθεσμία αυτή αρχίζει από την ημέρα κοινοποιήσεως της αποφάσεως στον αποδέκτη και σε κάθε περίπτωση το αργότερο από την ημέρα που έλαβε γνώση ο ενδιαφερόμενος όταν πρόκειται για μέτρο ατομικού χαρακτήρα.

Δεδομένου ότι η παρούσα ένσταση είναι εκπρόθεσμη σε σχέση με την αρχική βλαπτική πράξη και δεδομένου ότι δεν μπορεί να τρέξει εκ νέου η προθεσμία μετά τη βεβαιωτική απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 1990, η Επιτροπή επιφυλάσσεται να προβάλει απαράδεκτο σε τυχόν δίκη που θα αφορούσε την απόφασή της να περιορίσει σε 258 000 LFR την απόδοση των εξόδων μετακομίσεως του Torre. Φρονεί πάντως ότι πρέπει να απαντήσει στην παρούσα ένσταση όπως το πράττει γενικά, προς το συμφέρον των καλών της σχέσεων με το προσωπικό της, ακόμη και όταν οι ενστάσεις είναι εκπρόθεσμες ».

Επί της ουσίας ο γενικός διευθυντής επικαλείται το άρθρο 9 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ καθώς και τη σχετική νομολογία για να απορρίψει την ένσταση.

12 Υπό τις περιστάσεις αυτές, με δικόγραφο που κατέθεσε στις 23 Σεπτεμβρίου 1991 στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, ο προσφεύγων άσκησε την παρούσα προσφυγή με την οποία ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής περί περιορισμού της αποδόσεως των εξόδων μετακομίσεως στα οποία υποβλήθηκε ο προσφεύγων σε 258 500 LFR και την καταδίκη της Επιτροπής στα δικαστικά έξοδα.

13 Για να στηρίξει την προσφυγή του ο προσφεύγων επικαλείται πρώτον παράβαση του άρθρου 9 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ και δεύτερον παράβαση του καθήκοντος αρωγής και της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

14 Χωρίς να καταθέσει υπόμνημα αντικρούσεως επί της ουσίας, η Επιτροπή υπέβαλε ένσταση απαραδέκτου, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 1991 στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, κατά της προσφυγής.

15 Ο προσφεύγων κατέθεσε παρατηρήσεις, οι οποίες πρωτοκολλήθηκαν στις 7 Ιανουαρίου 1992 στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου και οι οποίες επιδιώκουν την απόρριψη της ενστάσεως απαραδέκτου.

Επί του παραδεκτού

16 Κατά το άρθρο 111 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, όταν η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη, το Πρωτοδικείο μπορεί, χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη. Εν προκειμένω το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι έχει επαρκώς διαφωτιστεί από τα στοιχεία του φακέλου και κρίνει ότι δεν πρέπει να συνεχιστεί η διαδικασία.

17 Για να στηρίξει την ένστασή της περί απαραδέκτου, η καθής υποστηρίζει ότι η ένσταση της 29ης Ιανουαρίου 1990 είναι εκπρόθεσμη, πράγμα που επισύρει, σύμφωνα με το άρθρο 91, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, το απαράδεκτο της προσφυγής. Εκθέτει δε σχετικά ότι μόνον η απόφαση της διοικήσεως της 14ης Αυγούστου 1990 συνιστά βλαπτική πράξη προσβλητή με προσφυγή, ενώ το σημείωμα της διοικήσεως της 29ης Οκτωβρίου 1990 κατά του οποίου στρέφεται ρητά η ένσταση είναι απλώς βεβαιωτικό της αποφάσεως της 14ης Αυγούστου 1990 και κατά συνέπεια δεν υπόκειται σε προσφυγή. Κατόπιν αυτού, η ένσταση της 29ης Ιανουαρίου 1991 δεν ασκήθηκε εντός της προθεσμίας των τριών μηνών που προβλέπει το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, ενώ δεν μπορεί να τρέξει εκ νέου η προθεσμία κατόπιν του βεβαιωτικού σημειώματος της 29ης Οκτωβρίου 1990. Η καθής προσθέτει ότι ο ίδιος ο προσφεύγων υπογραμμίζει πολλές φορές στο δικόγραφό του ότι το σημείωμα της 29ης Οκτωβρίου 1990 « επιβεβαιώνει » την απόφαση της 14ης Αυγούστου 1990. Κατά συνέπεια, η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο να κηρύξει την προσφυγή απαράδεκτη.

18 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται στις παρατηρήσεις του επί της ενστάσεως απαραδέκτου ότι η απόφαση της 14ης Αυγούστου 1990 στερείται αιτιολογίας — έχει δε τουλάχιστον απολύτως ανεπαρκή αιτιολογία — και δεν του κοινοποιήθηκε εντός προθεσμίας που

να του επιτρέψει να προσκαλέσει την επαγγελματική επιχείρηση μετακομίσεων που επέλεξαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής. Αυτή η έλλειψη αιτιολογίας της αποφάσεως της 14ης Αυγούστου 1990 δεν καλύφθηκε παρά με την αποστολή του σημειώματος της 29ης Οκτωβρίου 1990, το οποίο δεν μπορεί ως εκ τούτου να εμφανιστεί ως απλή βεβαιωτική απόφαση. Η Επιτροπή αναγνώρισε άλλωστε η ίδια ότι το σημείωμα της 14ης Αυγούστου 1990 βεβαιώθηκε και « αιτιολογήθηκε » από το σημείωμα που απηύθυνε στις 29 Οκτωβρίου 1990 ο Llanso στον προσφεύγοντα. Αυτό το σημείωμα της 29ης Οκτωβρίου 1990 συνιστά επομένως νέα απόφαση, η οποία εκδόθηκε κανονικά και με την οποία επιβεβαιώνεται και τακτοποιείται η πλημμελώς εκδοθείσα απόφαση στις 14 Αυγούστου 1990, κατόπιν επανεξετάσεως των στοιχείων του φακέλου. Παρέπεται ότι η προθεσμία ασκήσεως της ενστάσεως που προηγείται της προσφυγής άρχισε να τρέχει από την ημέρα που ο προσφεύγων έλαβε γνώση του εν λόγω σημειώματος της 29ης Οκτωβρίου 1990.

Ο προσφεύγων συνάγει από αυτά ότι η ένστασή του που περιήλθε στην Επιτροπή, με μηχάνημα τηλεφωτοτυπίας, στις 29 Ιανουαρίου 1991, ασκήθηκε εμπροθέσμως. Επομένως καταλήγει στην απόρριψη της ενστάσεως απαραδέκτου.

19 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει προεισαγωγικώς ότι, κατά πάγια νομολογία (βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Σεπτεμβρίου 1991, Τ-54/90, Lacroix κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-749), οι προθεσμίες ασκήσεως ενστάσεως και προσφυγής είναι δημοσίας τάξεως και ότι ακόμη και στην περίπτωση που η διοίκηση απάντησε κατά το προ της ασκήσεως προσφυγής στάδιο της διαδικασίας στα επιχειρήματα που επικαλέστηκε επί της ουσίας ο προσφεύγων, το Πρωτοδικείο δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση εξακριβώσεως της τηρήσεως των προθεσμιών του ΚΥΚ.

20 Στην προκειμένη περίπτωση η διοίκηση φρόντισε, ήδη από την απάντησή της επί της ενστάσεως, να υπογραμμίσει το γεγονός ότι η ένσταση αυτή ήταν εκπρόθεσμη. Κατόπιν αυτού, θα πρέπει να ερευνηθεί η νομιμότητα της προσφυγής από την άποψη της τηρήσεως των προθεσμιών που προβλέπει ο ΚΥΚ.

21 Είναι σκόπιμο σχετικά να υπομνηστεί η γενική οικονομία της διαδικασίας που προηγείται της ασκήσεως προσφυγής και η οποία προβλέπεται από τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ. Οι διατάξεις αυτές εξαρτούν το παραδεκτό μιας προσφυγής που ασκήθηκε από υπάλληλο κατά του οργάνου στο οποίο ανήκει από την προϋπόθεση της κανονικής διεξαγωγής της προηγηθείσας διοικητικής διαδικασίας. Στην περίπτωση που ο υπάλληλος επιζητεί από την ΑΔΑ να εκδώσει απόφαση γι' αυτόν, η διοικητική διαδικασία

πρέπει να κινηθεί με αίτηση του ενδιαφερομένου ο οποίος καλεί την εν λόγω αρχή να εκδώσει την αιτουμένη απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 1. Μόνο κατά της αποφάσεως που απορρίπτει αυτή την αίτηση, η οποία, ελλείψει απαντήσεως της διοικήσεως, θεωρείται ότι εκδόθηκε μετά την παρέλευση προθεσμίας τεσσάρων μηνών, μπορεί να υποβάλει ο ενδιαφερόμενος στην ΑΔΑ εντός νέας προθεσμίας τριών μηνών διοικητική ένσταση, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού. Αντιθέτως, όταν υφίσταται ήδη απόφαση της ΑΔΑ συνιστώσα βλαπτική πράξη για τον υπάλληλο, είναι προφανές ότι η αίτηση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, δεν θα είχε κανένα νόημα και ότι ο υπάλληλος θα πρέπει τότε να κάνει χρήση της διαδικασίας ενστάσεως, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, όταν επιζητεί την ακύρωση, τη μεταρρύθμιση ή την ανάκληση της αποφάσεως που τον βλάπτει.

22 Πρέπει επίσης να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, κάθε υπάλληλος μπορεί να ζητήσει από την ΑΔΑ να λάβει έναντι αυτού απόφαση. Η ευχέρεια όμως αυτή δεν επιτρέπει στον υπάλληλο να παραμελήσει τις προθεσμίες που προβλέπουν τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ για την άσκηση ενστάσεως και προσφυγής, αμφισβητώντας, μέσω τέτοιας αιτήσεως, προηγούμενη απόφαση που δεν είχε προσβληθεί εμπροθέσμως.

23 Από τις προηγούμενες σκέψεις πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, από τη στιγμή που η αρμόδια αρχή έλαβε μια απόφαση έναντι ενός υπαλλήλου, η οποία τον βλάπτει, ο τελευταίος δεν μπορεί πλέον να κινήσει τη διοικητική διαδικασία στο στάδιο της αιτήσεως, αλλά πρέπει να υποβάλει ευθέως στην ΑΔΑ ένσταση στρεφόμενη κατά της πράξεως αυτής που τον βλάπτει, όπως ορίζει το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ.

24 Στην προκειμένη περίπτωση, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η αρχική απόφαση της 14ης Αυγούστου 1990 συνιστά βλαπτική πράξη· ως βλαπτική πράξη νοείται η πράξη που θίγει ευθέως και άμεσα τη νομική κατάσταση του ενδιαφερομένου. Πράγματι, με το σημείωμα της 14ης Αυγούστου 1990 η διοίκηση έλαβε, κατά τρόπο απερίφραστο, την επίδικη απόφαση να περιορίσει σε 258 500 LFR το ύψος του αποδοτέου ποσού στον Torre. Επομένως, αυτή η πράξη έθιξε ευθέως και άμεσα τη νομική του κατάσταση. Εξάλλου, ήδη από την αρχή η διοίκηση, κατά την ανταλλαγή αλληλογραφίας με τον προσφεύγοντα, δεν άφησε καμιά αμφιβολία ως προς το γεγονός ότι το σημείωμα της 14ης Αυγούστου 1990 αποτελεί την οριστική απόφαση της ΑΔΑ.

25 Η απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 1990 πρέπει να θεωρηθεί ότι απλώς επιβεβαιώνει την απόφαση της 14ης Αυγούστου 1990 και δεν μπορεί να λογιστεί ως « νέα απόφαση », αφού δεν περιλαμβάνει κανένα νέο στοιχείο σε σχέση με τη νομική ή πραγματική κατάσταση που υφίστατο κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως της 14ης Αυγούστου 1990, αφού η ίδια η διοίκηση αναφέρει ότι το ποσό των 258 500 LFR είναι « βεβαιωμένο » ότι αποτελεί το ανώτατο όριο αποδόσεως. Το γεγονός ότι η απόφαση της 14ης Αυγούστου 1990 είναι πλημμελής ενδεχομένως λόγω τυχόν ελλείψεως — ή ανεπαρκείας — αιτιολογίας δεν ασκεί επίσης επιρροή. Το γεγονός αυτό δίδει, το πολύ, δικαίωμα προσφυγής στον προσφεύγοντα δυνάμει του άρθρου 25 του ΚΥΚ, αλλά δεν έχει ως συνέπεια ότι η απόφαση πρέπει να θεωρηθεί ως ανύπαρκτη.

26 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι ο προσφεύγων, μετά την απόφαση της 14ης Αυγούστου 1990, της οποίας έλαβε γνώση στις 3 Σεπτεμβρίου 1990, μπορούσε να υποβάλει άμεσα ένσταση, όπως προβλέπεται από το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, και εντός της οριζομένης από αυτό προθεσμίας, αντί, όπως έπραξε, να υποβάλει αίτηση προβλεπόμενη από το άρθρο 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ.

27 Όμως, στις 24 Σεπτεμβρίου 1990 ο προσφεύγων απέστειλε στη διοίκηση σημείωμα το οποίο χαρακτήρισε ως αίτηση δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, με την οποία αμφισβήτησε το περιεχόμενο του σημειώματος της 14ης Αυγούστου 1990.

28 Πάντως, ανήκει στην αρμοδιότητα του Πρωτοδικείου να προβεί στον ακριβή νομικό χαρακτηρισμό αυτού του σημειώματος, διότι ο χαρακτηρισμός ενός εγγράφου ως αιτήσεως ή ως ενστάσεως απόκειται, σύμφωνα με τη νομολογία (βλ. τη Διάταξη του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουνίου 1991, Τ-14/91, Weyrich κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-235 και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 1991, Τ-1/90, Perez Minguez Casariego κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-143), μόνο στην εκτίμηση του δικαστή και όχι στη βούληση των διαδίκων. Το γεγονός ότι ο προσφεύγων χαρακτήρισε το σημείωμά του της 24ης Σεπτεμβρίου 1990 ως αίτηση δεν έχει επομένως καμιά συνέπεια.

29 Πρέπει ακόμη να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η επιστολή με την οποία ένας υπάλληλος, χωρίς να ζητεί ρητά την ανάκληση της επίμαχης αποφάσεως, επιζητεί σαφώς να ικανοποιηθούν φιλικά τα παράπονά του (αποφάσεις του Δικαστηρίου της

28ης Μαΐου 1970, 30/68, Lacroix κατά Επιτροπής, Rec. 1970, σ. 301, και της 22ας Νοεμβρίου 1972, 19/72, Thomik κατά Επιτροπής, Rec. 1972, σ. 1155) ή και η επιστολή που εκδηλώνει σαφώς τη βούληση του προσφεύγοντος να αμφισβητήσει την απόφαση που τον βλάπτει (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1988, 23/87 και 24/87, Aldinger και Virgili κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1988, σ. 4395, και την προαναφερθείσα Διάταξη του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουνίου 1991, Weyrich κατά Επιτροπής) αποτελούν ένσταση.

30 Εν προκειμένω, από τη διατύπωση της επιστολής της 24ης Σεπτεμβρίου 1990 προκύπτει ότι ο προσφεύγων επιθυμεί να λάβει ικανοποίηση σε σχέση με τα παράπονά του και αμφισβητεί την απόφαση της 14ης Αυγούστου 1990 που τον βλάπτει. Κατά συνέπεια, η εν λόγω επιστολή της 24ης Σεπτεμβρίου 1990 αποτελεί ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, και όχι απλή αίτηση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, όπως υποστηρίζει ο ενδιαφερόμενος.

31 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η ένσταση που υποβλήθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 1990 κατά της αποφάσεως της 14ης Αυγούστου 1990, η οποία περιήλθε σε γνώση του προσφεύγοντος στις 3 Σεπτεμβρίου 1990, δεν υποβλήθηκε εκπροθέσμως.

32 Από τις σκέψεις όμως αυτές προκύπτει επίσης ότι οι άλλες επιστολές που απηύθυνε ο προσφεύγων στην Επιτροπή, ιδίως δε εκείνη της 29ης Ιανουαρίου 1991, την οποία χαρακτηρίζει ως « ένσταση », δεν μπορούν να αποτελέσουν ούτε αιτήσεις ούτε ενστάσεις, αλλά πρέπει να θεωρηθούν απλώς επαναληπτικές ενστάσεις της ενστάσεως της 24ης Σεπτεμβρίου 1990. Δεν μπορούν επομένως να έχουν ως αποτέλεσμα την παράταση της διοικητικής διαδικασίας που προηγείται της ασκήσεως προσφυγής (βλ. την προαναφερθείσα Διάταξη του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουνίου 1991, Weyrich κατά Επιτροπής).

33 Εφόσον, όπως εκτέθηκε, οι προθεσμίες του ΚΥΚ είναι δημοσίας τάξεως, το Πρωτοδικείο οφείλει να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως επίσης το παραδεκτό της προσφυγής όχι μόνο σε σχέση με την προθεσμία υποβολής της ενστάσεως, αλλά επίσης και σε σχέση με την προθεσμία υποβολής του δικογράφου το οποίο κατατέθηκε στην προκειμένη περίπτωση στις 23 Σεπτεμβρίου 1991. Προς τον σκοπό αυτόν πρέπει καταρχάς να ερευνηθεί πότε δόθηκε χρονικά η απάντηση της Επιτροπής επί της ενστάσεως της 24ης Σεπτεμβρίου 1990.

34 Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι το σημείωμα της 29ης Οκτωβρίου 1990 της διοικήσεως, υπογεγραμμένο από τον Llanso και απευθυνόμενο στον προσφεύγοντα σε απάντηση του σημειώματος της 24ης Σεπτεμβρίου 1990, επέχει θέση αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ. Πράγματι, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο Llanso, κύριος υπάλληλος διοικήσεως της Γενικής Διευθύνσεως Προσωπικού και Διοικήσεως, νομιμοποιούνταν να λάβει τέτοια απόφαση, αφού ο ίδιος ο Llanso είχε υπογράψει την αρχική απόφαση της 14ης Αυγούστου 1990, το δε σημείωμα της 13ης Δεκεμβρίου 1990 της διοικήσεως χαρακτηρίζει το σημείωμα αυτό της 14ης Αυγούστου 1990 ότι έχει τη φύση « επίσημης αποφάσεως της ΑΔΑ ». Παρέπεται ότι η προθεσμία των τριών μηνών για την άσκηση της προσφυγής έληξε στις 29 Ιανουαρίου 1991.

35 Ακόμη και στην περίπτωση που το Πρωτοδικείο δεν θεωρήσει το σημείωμα της 29ης Οκτωβρίου 1990 ότι επέχει θέση αποφάσεως της ΑΔΑ, υφίσταται απόφαση σιωπηρής απορρίψεως της ενστάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 2, in fine, του ΚΥΚ, μετά την παρέλευση της τετράμηνης προθεσμίας, δηλαδή στις 24 Ιανουαρίου 1991. Από αυτό έπεται ότι, στην υποθετική αυτή περίπτωση, η προθεσμία των τριών μηνών για την άσκηση της προσφυγής έληξε στις 24 Απριλίου 1991.

36 Κατά συνέπεια, και στις δύο περιπτώσεις η προσφυγή, η οποία κατατέθηκε στις 23 Σεπτεμβρίου 1991, ασκήθηκε εκπροθέσμως.

37 Πρέπει εξάλλου να προστεθεί ότι το έγγραφο που έστειλε στις 11 Ιουνίου 1991 η Επιτροπή στον Torre σε απάντηση του σημειώματός του της 29ης Ιανουαρίου 1991, που ο ίδιος χαρακτηρίζει ως ένσταση, δεν έχει σημασία. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, η ρητή απόρριψη ενστάσεως, μετά την παρέλευση της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής κατά της σιωπηρής απορρίψεως, εφόσον δεν περιέχει κανένα νέο στοιχείο σε σχέση με τη νομική ή πραγματική κατάσταση που υφίστατο κατά τον χρόνο της σιωπηρής απορρίψεως, αποτελεί πράξη αμιγώς βεβαιωτική, η οποία δεν μπορεί να προξενήσει βλάβη (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 25ης Ιουνίου 1970, 58/69, Elz κατά Επιτροπής, Rec. 1970, σ. 507, της 7ης Ιουλίου 1971, 79/70, Müllers κατά Ο.Κ.Ε., Rec. 1971, σ. 689, και της 10ης Δεκεμβρίου 1980, 23/80, Grasselli, Rec. 1980, σ. 3709). Έτσι, εν προκειμένω, στις 11 Ιουνίου 1991 παρήλθε η τρίμηνη προθεσμία ασκήσεως προσφυγής κατά της σιωπηρής απορρίψεως που επήλθε στις 24 Ιανουαρίου 1991, η δε επιστολή της 11ης Ιουνίου 1991 δεν περιείχε κανένα νέο στοιχείο σε σχέση με την κατάσταση που υφίστατο κατά τον χρόνο της σιωπηρής απορρίψεως. Κατόπιν αυτού, η επιστολή αυτή δεν παρήγαγε κανένα απολύτως νομικό αποτέλεσμα που να μπορεί να επικαλεστεί ο προσφεύγων. Ειδικότερα δεν μπορεί να προκαλέσει νέα κίνηση της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής.

38 Κατόπιν όλων των πιο πάνω σκέψεων η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

39 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο όμως 88 του ίδιου κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 25 Φεβρουαρίου 1992.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

R. García-Valdecasas